

посадових обов'язків; дотримання правил внутрішнього розпорядку; збереження державної таємниці; виконання наказів, розпоряджень і вказівок вищестоящих керівників.

Список використаних джерел:

1. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
2. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.

РЕАЛІЇ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ТРАНСГЕНДЕРІВ В УКРАЇНІ: ТРАНСОФОБІЯ ЧИ ТОЛЕРАНІСТЬ?

Бреус Сергій Михайлович, студент магістратури навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Камінська Н.В.*

На сьогоднішній день право вже не існує як самоцінність. Воно реально починає функціонувати не тільки для групи людей, але й для конкретного індивіда, тому, по можливості, повинно регулювати всю біосоціальну сферу людської діяльності, не забуваючи при цьому про існування досить «непопулярної» сфери трансгендерного життя. Саме тому рівень соціального розвитку держави насамперед визначається наскільки вона формально та реально захищає найбільш слабші групи населення.

Більшість людей, які юридично визначені як чоловік чи жінка, відповідно володіють чоловічою чи жіночою гендерною ідентичністю. Однак трансгендерні не розвивають таку відповідну гендерну ідентичність і можуть прагнути змінити свій правовий, соціальний та біологічний статус - чи окремі його аспекти - для того, щоб відповідати своїй власній гендерної ідентичності. Зміна фізичного (біологічного) вигляду або функцій за допомогою одягу, медичних, хірургічних або інших засобів найчастіше стає частиною особистого гендерного досвіду трансгендерів.

Експерти стверджують, що українське законодавство відповідає вимогам міжнародних стандартів з даних питань. Єдиною хвибою, на їхню думку, є тільки відсутність верхньої межі віку, з якої заборонено змінювати стать [1]. Важко погодитися з даною точкою зору, тому що наявним є відсутність системного підходу, забюрократизованість процедури, не адаптованість сімейного законодавства, відсутність політичної волі можновладців у подолання стереотипів, які були істотно сформовані радянською ідеологією та багато інших умов та причин, які гальмують розвиток прав та свобод трансгендерів в Україні.

Право на гендерну ідентичність прямо не передбачено законодавством України, проте перелік особистих немайнових прав, які встановлені Конституцією, Цивільним кодексом України та іншим законодавством не є вичерпним (ч.3 ст.270 ЦК України).

Опосередковано Конституція України у статті 24 зазначає, що не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних чи інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Даним положенням українське законодавство декларує свою антидискримінаційну спрямованість. Логічним продовженням конституційних положень є норми Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

Поряд з цим, згідно зі ст.51, Основ законодавства України про охорону здоров'я, на прохання пацієнта відповідно до медико-біологічних і соціально-психологічних показань, які встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, йому може бути проведено шляхом медичного втручання в закладах охорони здоров'я зміну (корекцію) його статевий належності [2].

Особі, якій було здійснено зміну статевої належності, видається медичне свідоцтво, на підставі якого надалі вирішується питання про відповідні зміни в її правовому статусі [2].

Яскравим вітчизняним підзаконним актом, який конкретизує Основи законодавства з охорони здоров'я є Порядок обстеження осіб, які потребують зміни (корекції) статевої приналежності затверджений Наказом Міністерства

охорони здоров'я України від 03.02.2011 року. Специфікою даного порядку є те, що після проведення хірургічної корекції Комісія видає пацієнту медичне свідоцтво про зміну (корекцію) статевої належності згідно з додатком, яке є підставою для внесення змін в актовий запис про народження цієї особи і видачі нового свідоцтва про народження з подальшою зміною відповідних документів про особу [3].

Тобто законодавець з одного боку визнав існування трансгендерів та дав їм шанс на повноцінну реалізацію їх потреб, а з іншого обмежив право особи на індивідуальність та особисту недоторканість – адже усвідомлення собою своєї статі не є одночасним бажанням піддавати себе будь-яким медико-хірургічним втручанням.

Громадська думка також стоїть не на боці трансгендерів. Їх вважають психічнохворими, «ненормальними», через відсутність інформації побутують негативні уявлення і стереотипи, що доходять до трансфобії.

Важливою проблемою трансгендерів в Україні полягає в тому, що на сьогодні у них відсутня реальна можливість звернутися за допомогою і підтримкою - відсутні соціальні, медичні та врешті решт правові інститути, громадські організації, що реально б захищали інтереси трансгендерів [4].

Отже, Українська держава повинна нарешті визначити правові гендерні стандарти, як реальну умови розвитку українського суспільства, трансформуватися з посттоталітарного соціуму в демократичний, а це стане важливим кроком у її самореалізації та руху до європейської родини демократичних принципів та ідеалів.

Список використаних джерел:

1. Держава змушує транссексуалів змінювати стать / Інтернет портал «Коментарии» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://comments.ua/life/238459-gosudarstvo-zastavlyayet.html>
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №40 – Ст.19
3. Порядок обмеження осіб, які потребують зміни (корекції) статевої належності: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 03 лютого 2011 року / Офіційний вісник України – 2011. – №17 – Ст. 25
4. Ситуация трансгендеров в Украине: отчет по исследованию [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://insight-ukraine.org.ua/media/TRP_report.pdf

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Середа Анна Петрівна, студент магістратури навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Конституція України закріпила дві системи влади на місцях: місцеві державні адміністрації та місцеве самоврядування, але це різні за своєю юридичною природою системи місцевої влади, тому що місцеві державні адміністрації є органами виконавчої влади, а місцеве самоврядування – це публічна влада територіальних громад. Від взаємовідносин між державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування залежить розбудова

української демократичної держави. Крім того, встановлення межі здійснення функцій та повноважень місцевих державних адміністрацій та місцевого самоврядування повинно проходити виключно в правовому полі, як на державному, так і на місцевому рівні.

Питання взаємодії вказаних органів влади досліджували такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як В. Борденюк, О.Бориславська, Д. Голосніченко, В. Дерещ, О. Домбровський, О. Іщенко, В. Кравченко, В. Малиновський, О. Павлов, В. Приходько, О. Прієшкіна, М. Пухтинський, А. Толстоухов, В. Семенюк, Х. Алдерфер та багато ін.

З прийняттям Конституції України та законів «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] і «Про місцеві державні адміністрації» [2], взаємовідносини між системами публічної влади на місцях отримали досить міцну правову основу. Однак проблема оптимізації взаємовідносин між місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування досі є відкритою. Безперечно, головна причина проблем, що постає у взаємовідносинах місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, полягає у недосконалості чинного законодавства України, що регулює їх діяльність. Це досить яскраво ілюструє аналіз норм вищезазначених законів в частині, якою визначаються повноваження органів місцевого самоврядування та державних адміністрацій. Неважко помітити, що